

Kako živi v Kašnici in KAKO BI LAHKO

Vsako si kuje svojo bodočnost sam. Tega so se naši kmetje v Košnici prav dobro zavedali med narodnoosvobodilno borbo, ko si je naša svoboda željno ljudstvo samo kovalo svojo boljšo bodočnost. Ni je kovalo s kladivom, ampak z orožjem, s istim orožjem, ki ga je okupator izdelal v svojih ogromnih tovarnah, da za večno izbršje iz zemeljske površine vse svobodoljubne narode. Kje so našli partizanski kurirji varna zatočišča, kje so se ti kurirji rekrutirali, kje so bile varne javke in varna pota, kje niso partizanom nikdar odrekli mleka in kruha? — V Košnici.

Košniški kmetje so zelo dobro vedeli, da bo nacionalna in socialna osvoboditev tudi njim zagotovila boljše življenje. Ne bo jim več treba spravevati kaj bomo jedli jutrišnji dan, ne bo več treba trepetati za svoj kosček zemlje, ki se je z leta v leto zmanjševala in drobila. Le vprašajte starega Košničana ali pa pojdite pogledati v zemljiško knjigo, koliko je bilo kmetov v Košnici pred približno 100 leti. Pa pogledajte danes. Zaradi pravd dogov in dedščin je zemlja že toliko razdrobljena, da se posamezne kmečke družine na svojih krpah zemlje le s težavo prebijačo od rok do ust. Zemljo obdelujejo le še maloštevilni starejši kmetje. Mladina je zbežala v mesto, v tovarne, ker jim brezperspektivnost predvojnega časa ni dala nikakega imenja in napredek kmetijskega gospodarstva.

Danes uživamo svobodo, h kateri so tudi Košniški kmetje prispevali svoj delež. Delovno ljudstvo mesta se je odzvalo s lejo košnici Partije ter gradi s se nevidnim članom in pogumom boljšo bodočnost, ki se izraža v novih naših elektrarnah, tovarnah, železnica, cestah ter kulturno prosvetnih ustanovah. Dan za dnem prihajajo iz teh tovarnov novi in novi produkti, namenjeni tako delavcu kakor kmetu. Kakšno pa je stanje v naši vasi? Ogronomo naprednih kmetov je že spregledalo, da ne morelo stati ob strani in brezbržno gledati slen porast industrijske proizvodnje, ob istočasnem primerjalnem zadovoljanju kmetijstva in proizvodnje kmetijskih izdelkov. Združili so svoja razdrobljena posestva v obdelovalne zadruge — kolektivne kmetijske veleobrade ki lahko tekmujejo v proizvodnji s porastom industrije in nudijo vedno večim de'avecem vedno več hrane. Ti kmetje, zadružniki, so dobro vedeli, da kdor ne napreduje, ta narašča in končno propade — in kolo časa gre preko njega.

Kakšno pa je stanje danes v Košnici? Tam izgleda kakor da se je čas ustavil. Starostni sestav kmetijskega prebivalstva je več kot obupen. Celotno novršino 3613 ha orne zemlje in 92,71 ha ostale obdelovalne zemlje obdeluje le še pet moških in 18 žensk od 14. do 55. leta starosti. Res je, da jim delno pomagajo kmečke gospodinjice ki so pa več ali manj navezane na nego številnih otrok in živine. Če pomislimo, da odpade torej pretežno kmetijsko delo na 18 starčkov v starosti nad 55 let in da je celotna površina rabila na 26 kmetijskih in 63 nekmetijskih gospodarstev, raztresenih po obronkih in grapah, če upoštevamo da predstavljajo v kmetijstvu starčki nad 55 let le še polovico delovne sile, vidimo, da mora posamezni kmetovalec obdelati povprečno 4,2 ha

obdelovalne zemlje — hribovske zemlje. Na posameznih kmetijskih gospodarstvih pa je stanje glede delovne sile še neznosnejše. V svoji okoreli brezperspektivnosti je naš kmet v Košnici pozabil na svoje napore med narodnoosvobodilno borbo, na svojo voljo po boljšem življenju ter zapada v bedno tendenco samozadovoljevanja — pride-lati za vsako ceno vsaj toliko, kolikor potrebuje sam za sebe. Ker pa niti tega ne more, se okorišča s svojim privilegiranim položajem v bližini mesta, ter od leta do leta v slučaju boljših sadnih letin prodaja delavcu po spekulantskih cenah sadje in sadjevec. Kam si zagazil Košničani! Iz borca za socializem si se v svoji okorelosti spremenil v škodljivca. Živine rediš vsako leto manj, od 210 predvojnih je v tvojih hlevih le še 116 glav goveje živine, setvenega plana ne dosegaš, odkupom ne zadovoljuješ, svoji družini ne nudiš primerne hrane, otroci so ti slabo obuti, podhranjeni, slabo oblečeni, da jih je sram hoditi v šolo, preutrujeni so, ker jih siliš po školskem pouku k prenapornemu delu na kmetiji pozno v noč.

Tega vprašanja nisem zastavil vsem kmetom v Košnici, delal bi jim krivico, saj je splošno znano, da je med njimi več razumnih kmetov, ki vedo kaj je treba storiti da tudi Košnica ne bo zastajala v graditvi socializma, ki streme za tem, da bo tudi Košnica dajala vedno večjemu številu delavstva naglo se razvijajoče industrije dovoljno količino raznovrstnih živil predvsem mesa, maščob, jajc, mleka in sadja. Vprašal sem le tiste kmete, ki podpihovani od zunaj po nekaterih reakcionarnih elementih še vedno upajo, da »bo drugače in da se bodo do tedaj že še nekako pretočili. Tem pa je nujno treba odpreti oči in jim povedati, da bo delovno ljudstvo potom svoje ljudske oblasti zahtevalo dosledno izvajanje Zakonov in Uredb o proizvodnji v kmetijstvu in obveznih odkupih in to brez vsakega pretiravanja in skokov v nerealnost. Ti kmetje bodo še nadalje živeli in životali od rok do ust. Če bodo hoteli bodo še nekako izhajali na svoji krpi zemlje, ampak garali bodo kakor še nikdar in kakor jim pri skupni obdelavi v zadruzi ob istočasnem večjem efektu dela ne bi bilo treba. Mi pa ne maramo, da bi kmet tako dolgo čakal s pristopom v zadrugo, da bo na osnovi naših gospodarskih ukrepov ob zastarelem načinu kmečke obdelave popopnoma obubožal, ter desorientiran z zrušenim gospodarstvom naposled le vstopil v zadrugo. V njegovem lastnem interesu je, da vstopi v zadrugo iz zavesti, ko je njegovo gospodarstvo še v polni moči. To bo zagotovo zadruzi nagel in uspešen napredek. Vendar pa ni dovolj da mu kažemo le bleščečo perspektivo v zadruzi, ampak mi je treba pokazati primere visoko naprednih zadrug, njihov efekt dela, v katerem bo videl stvarno perspektivo za svoje boljše življenje v socialističnem gospodarstvu. Zlonamernim hujšakcem pa, ki trdijo, da je Košnica izrazito pasiven kraj, da eventualna zadruga

Košnici nima nikakih gospodarskih izgledov in da ne more imeti nobenega razmaha, bi dal v sledečih napotkih približno perspektivo za pravilno pot Košnice za bodočnost.

Ce govorimo o zadrugah na takem terenu kot je Košnica, nujno predvidevamo živinorejske in sadjarske zadruge. Napačno pa bi bilo, če bi v Košnici ustanavljali izrazito le živinorejsko in sadjarsko zadrugo, ker je tam dovolj ugodnih površin, ki bi zagotovo skoraj vse za živinorejske potrebne krmne rastline, deteljo, repo, korenje, peso, silosne rastline zrnje in v določenih meri tudi krompir kar vse bi osiguralo zadruzi, ki razpolaga tudi z večjimi gozdnimi površinami nagel dvig in napredek. Brez pretiravanja, na realni bazi primerjav s storilnostjo že obstoječih zadrug in državnih posestev lahko trdimo, v soglasju s starejšim košniškim kmetovalcem, da bi zadruga v Košnici z lahkoto

gojila ob dosedanjem številu konj z lastno krmno bazo nad 250 glav goveje živine in 2.500 kokoši (sedaj jih je 300). Minimalna letna proizvodnja bi torej bila od 20.000 do 32.000 kg mesa (sedaj 6.300 kg), 180.000 l mleka (sedaj 10.500 l) 270.000 jajc, (sedaj 1.400) in letne povprečnine 120.000 kg izbranega sadja, (sedaj 28.800 kg). Kaj bo v pogledu preskrbe pomenila taka zadruga v neposredni bližini tako močnega potrošniškega centra kakor je Celje, mora biti jasno vsakemu zavednemu Košničanu, posebno še če upoštevamo, da bi dohodki take zadruge, ki bi jo bilo mogoče obdelovati in oskrbovati z isto delovno silo, s katero danes razpolaga, zagotovili vsakemu zadružniku res dostojno življenje, kakor ga niti njihovi dedje niti njihovi pradedje niso imeli — življenje kakršno je mogoče samo v socialistični skupnosti.

O živinorejski zadruzi v Košnici pa ne bi mogli govoriti, če bi bili tamkajšnji zadružniki odvisni od lastnega pridelka žitaric za osebno prehrano, ker nebi mogli gojiti zadostne količine krm-skih rastlin. Odičba Zveznega Ministrstva za trgovino in preskrbo objavljena v Uradnem listu FLRJ šte. 95 z dne 12. 11. 1949 pa vsakemu zadružniku in vsakemu družinskemu članu, če žita ne pridelujejo, osigurava letni nakup do 250 kg pšenice, ali do 300 kg koruze. Na ta način bi zadruzi v Košnici predstav-

ljali letnega konzumenta iz državnega žitnega fonda v količini 23.500 kg pšenice ali 28.200 kg koruze, kot protivrednost pa bi dali široki potrošnji višek že prej navedenih količin mesa, mleka, jajc in sadja.

Gornji podatki so seveda v toliko ne-realni, ker je treba upoštevati, da se bodo zadruzi v Košnici nujno priključili še sosedni tereni, kakor Poluje, Liscce, ki so s Košnico povezani v gospodarsko celoto s čemer se bo vsekakor gospodarska moč zadruge še povečala. Na koncu moramo poudariti še enkrat, da danes že sleherni delavec in tudi kmet, ki ne zapira oči pred stvarnostjo prav dobro ve, da je borba za boljše življenje delovnih ljudi — za socializem, stvarno le borba za povečanje proizvodnje industrijske kakor kmetijske. Zato tudi ljudska oblast pomaga kmečkim obdelovalnim zadrugam, le na ta način, da jim nudi v vseh oblikah pomoč pri dvigavanju proizvodnje pri čim hitrejši reprodukciji gospodarstva. Le skupno z močnim in naprednim socialističnim kmečkim gospodarstvom bomo kos vsem težavam in oviram, ki nam jih pri graditvi socializma postavljajo na pot. Ko gledamo veliki napredek zadružništva 1949 in uspešno izvršitev tretjega leta Titove petletke, gledamo z vedrim pogledom v bodočnost, saj vemo, da imamo pod vodstvom naše Partije jasno začrtano pot graditve socializma v naši domovini.

Cankarjeva beseda na odru v Medlogu

Izpolnjuječ nalogo, ki si jo je KID »Miloš Zidanšek« v Medlogu ponovno podčrtalo v resoluciji v čast II. kongresa LPS, namreč »ideološko dvigniti podočeljskega človeka, izobraževati ga in buditi v njem smisel za kulturne vrednote«, je društvo v soboto 14. t. m. na odru zadružnega doma priredilo večer Cankarjeve besede.

Uvod, ki je obsegal besedo o pomenu kongresa LPS, nato pa poljuden opis Cankarjevega življenja in dela, je podala aglina društvena predsednica Darinka Joštova. Njena je bila tudi spremna beseda, ki je povezovala posamezna recitirana dela. Program je obsegal recitacije štirih del: Sveto obhajilo (Goršičeva). Otroci in starci (Breda Joštova), odinovek iz povesti Hlapca Jerneja (Cepinovek) in Lepo našo domovino (Mačeki). Čeprav lahko rečemo, da so recitatorji s svojim podajanjem osvojili poslušatelstvo, ne moremo mimo opazke, da smo v zadnjih dveh recitacijah pogrešali Cankarjevo »melodiko stavka«, dočim sta nas prvi dve recitaciji bolj presunili spriču čustveno in nežno predvajanih tekstov, zlasti tekst Goršičeve, ki ji je kritika ob njenem nastopu v Ljudskem gledališču (Ogenj in pepel) priznala uspeh ter jo tako uvrstila med vidne pridobitve v ansamblu Ljudskega gledališča, in ki je tudi to pot izpričala svojo bogato zakladnico čustev in zmognosti doživljanja. Škoda, da njenemu zgledu niso sledili ostali, zlasti starejši recitatorji, da bi namreč recitirali nazizust.

Organizator je recitacijam oskrbel tudi originalno klavirsko interpretacijo. Ljudskost tega Cankarjevega večera med zadružniki in sodarji na robu mesta, je podčrtal tudi domače opremljen oder s pisateljevo podobo v ozadju in s knjižno polico založeno z njegovimi vdeli ob strani.

Ne samo, da je društvo s tem večerom dostojno počastilo spomin glasnika naših dni in da ta večer tudi ni brez pomena za umetniški razvoj tamošnjih recitatorjev, je pač največji pomen večera v tem, da je po zaslugi recitatorjev Cankarjeva beseda, živa in nepotvorjena, segla v srca poslušalcev in jih osvojila. G. Grobelnik

V Žalcu so igrali Cankarjevo »Hlapca«

Na prenovljenem odru je igrala družina v Žalcu v nedeljo prvič igrala Cankarjevo »Hlapca«. Podajanje je z igralске strani bilo zelo dobro. Tokrat je na odru polizkusila svoje moči skupina igralcev ki so nedavno končali igralski tečaj v Žalcu. Dramo je režiral tov. Horvat.

23 izobraževalnih tečajev v okraju Celje-okolica

Ljudska oblast je dala nove pogoje, da se izobražijo tudi oni, ki nekada tega niso bili z večjih razlogov deležni Ustanovljeni so izobraževalni tečaji, katerih imamo v okraju Celje-okolica že 23. V kratkem bodo ustanovili še več takih tečajev.

Najbolj obiskovani in najboljše pripravljani so tečaji v Vitanju, Bučah, Strančah. Med šibke sodijo šele ustanovljeni tečaji v Veliki Pirešici in v Dobju.

So krajji kjer bi se tečaji lahko ustanovili že iz razloga, da je predavateljskega osebja dovolj. Med takimi kraji nosi zastavo Laško in okolica.

Pohvaliti je treba iniciativo ljudi v KLO Rifengozd, ki so sami sprožili to vprašanje, če se še merodajni za to niso pobirali.

Več skrbi pri ureditvi šolskih prostorov

Sola mora biti zraven zadružnega doma najlepše poslopje v vasi. Otrokom je drugi dom in jim mora nuditi prijetno bivališče.

V okolici Celja je večina šolskih poslopj v dobrem stanju. Nekaj pa je še primerov, ki kriče po izboljšanju. Sola v Sentjurju pri Celju izgleda od daleč veličastna stavba. V bližini pa se ti odgrne vsa zanemarjenost in neurejenost. Nihakor se tu ne morejo odločiti, da bi začeli z generalnim popravilom. V Libovjah morajo popravšati, kje je šola. Slabša je od drugih poslopj. Letos so se Libovčani resno odločili, da si zgrade novo šolo. V Jurklostru se vrši pouk v nekaki baraki nad žago. Prostor niti malo ne odgovarja, vrhutega pa se še moti pouk. Tudi tu so si postavili letos v plan izgraditev nove šole.

Te tri šole imajo najslabše urejene prostore. Imamo pa še nekaj šol, ki niso v celoti popravljene. Na Planini, v Lazišču, pri St. Jedrti, v Zg. Rečici in na Kalobju še ni vse dovršeno. Kjer pa se je ljudstvo iz ljubezni do mladine resno lotilo dela, so šole že davno obnovljene. Na Gomilskem, v St. Juriju ob Taboru, v Bučah in še ponekod so šole lepše kot so bile poprej. V Marofu so si izgradili prav lepo šolo, novoizgrajena šola v Dobrini pa liči na gimnazijo.

Sledeč resoluciji III. plenarnega zasedanja CK KPJ bomo v tekočem letu polagali vso pažnjo na dokončno ureditev šolskih prostorov. Ponekod so se krajevni ljudski odbori doslej premalo zanimali za šolska poslopja. Po volitvah pa so se ti odbori organizacijsko utrdili, postavljeni so poverjeniki za prosveto, socialno skrbstvo in zdravstvo, ki bodo skrbeli, da bodo naši pionirji imeli lepe in higienske šolske prostore.

Da bi se le naši

Veliki snežni kosmiči so nenehoma naletavali. Ceste so bile po ne luž in brozge, nikjer pa ni bilo potnika, ki bi mi delal družino do Velike Pirešice, kamor sem bil namenjen. Ljudem se v takem vremenu ni ljubilo hoditi izpod strehe. Neprijetno vreme mi je vendar dalo upanja, da bom zadružnike v Pirešici našel doma, kjer se bom z njimi do mile volje lahko pogovarjal. Imel sem namreč že izkušnje, da je v zadrugah težko ločiti ljudi od vnetega dela.

Pohitel sem, da se z naglo hojo malo pogrejem, ko sem med lepimi zimskimi izkušnjami postavil moža, ki je izmed hiš zavil na cesto. Očividno se mu ni mudilo. Kmalu sem ga došel. Pozdravim ga kot se spodobi in ga vprašam, če sem jo ubral po pravi poti. Mož, katerega zunanost mi je takoj odkrila močnejšega kmeta, mi je nekaj zabundal v odzdrav. Kljub nahodu, ki me je že nekaj dni silil nositi po več robčkov, sem zavohal, da je možak spravil precejšnjo mero žganja pod streho.

— K žgavi hiši greste? — me je radovedno vprašal.

— V zadrugo. Morda mi boste vedeli povedati, kako jo najlažje poiščem? — sem povzel za njim ponujen odgovor.

— A-a-a, v zadrugo — je zategnil. Stopala sva dokaj časa brez, da bi spregovorila besedico. Zgleda, da se mu ni ljubilo govoriti o stvari, ki sem jo našel. Mlaka me je slišati kako mišljenje jma o zadrugi.

— Kako pa živijo v zadrugi? — sem zopet začel.

— Ne zanima me toliko njihovo življenje. Kakor so hoteli, tako naj se imajo. Če jim gre dobro, jim privoščim, če pa gre vse rakovo pot, naj sami sebi pripišejo, — je godrnjal. Brez dvoma mu nisem bil všeč.

— Kako, vi ne mislite vstopiti v zadrugo?

— Jaaz? — je zategnil. — Nak.

— Gotovo vam tako »privatno« še dobro odreže?

kmalu odločili

— Hodiča mi odreže. Kar naprej da-jatve. Saj tako se ne da živeti. Ti zadružniki se nam že kar smejejo. Saj so več dobili kot imamo mi na lastnih posestvih. Mislim, smo, da bodo lenuharili, pa — ah, nič, nič.

— Pa bi le stopili v zadrugo, če je njim boljše kot vam, — sem ga drezal.

Pogledal me je, kot da bi mu nevem kaj storil. — Ha, to še ni rečeno, da so na boljšem. Bomo videli obračun. Denar je pa le denar...

— Tako mislite vi. Kaj pa ostali kmetje?

— Vprašajte jih. Jaz vem za sebe, oni pa za sebe. Pa zbogom najina pot gre narazen. Pri tisti veliki hiši ob cesti se oglašaj. Tam je zadruga. — Ponudil sem mu roko, on jo je prezlil in zavil na levo, jaz sem jo pa mahnil naprej. Lepo sosesčino ima zadruga — sem si mislil. Počasi se mi je jeza ohladila. Ljudje, ki sem jih srečaval so bili bolj prijazni kot moj sopotnik. Sem imel zlo srečo, da sem našel ravno na najtežji kaliber kmetala.

...

Pred hišo sem našel na najstarejšega člana zadruge Stefana.

— Dober dan oče! Je predsednik doma?

— Zdravo tovariš. Nak, ga ni, — mi je odikmal.

Spet sem imel smolo, kot vedno. Presneto srečo moraš imeti, da najdeš predsednika obdelovane zadruge doma pripravljene, da nasiti novinarsko radovednost. Čakati je treba. Previdno vprašujem, če bo kmalu prišel. Bo, mi povedo, šel je po kotel za žganjkuho. Zadružnik Obreza vneto pripravlja prostor, kjer bodo kuhali žganje. To je kar

mal praznik. Posebno za moške. Tro-pin in drož imajo v silosu okrog 3500 kilogramov. Silos so z lastnimi sredstvi zgradili. Pravijo, da bodo imeli tudi precej dobička z žganjem. Poslali so me v kuhinjo, da se malo pogrejem. V kuhinji sem se moral zadovoljiti z razgovorom med tremi zadružnicami, ki so zbirale fižol. Vsi drugi so bili na delu zunaj. Moje upanje o razgovoru z vsemi zadružniki pri topli peči je šlo po vodi.

— Lep fižol imate.

— Lep je, lep. Samo da ga ni letos bilo dosti. Edino tega ne bomo mogli oddati. Vse druge pridelke smo oddajali v večjih količinah, kot je bilo predpisano.

— Sem silal, da ste krompirja oddali več kot cel krajevni odbor Pirešica.

— To pa drži. Predpisali so nam 8800 kilogramov obvezne oddaje, a mi smo ga oddali 16.300 kilogramov. Medtem je prišel tudi predsednik Pečnik s tovariši, ki so popisovali živino. Ukovil sem ugodno priliko da si ogledam tudi hleve. Svinjak so nanovo uredili. V hlevu za govejo živino sem se ponovno srečal s Stefanom, katerega je predsednik nemudoma pohvalil. Mož ima 77 let in opravlja kljub visoki starosti vse posle okoli živine, samo krmo mu pomagajo drugi pripraviti. Sam Ste-

fan pa mi je dejal, da ni nikoli bolj z veseljem delal, le škoda, da ni bolj mlad, saj je šele na stara leta doživel, da dela za sebe in dobro živi.

Na skednju smo polskali tovariša Saborja, ki se je ukvarjal z motorjem pri slamosreznici. Za njega pravijo zadružniki, da vso zadrugo po koncu drži. Vsa popravila pri orodju napravi sam. Razume se v vsako delo, med zadružniki je pa priljubljen, saj bi brez njega res težko izhajali. Odšli smo nazaj v kuhinjo. Spetoma mi je predsednik povedal kako so začeli:

— Pričeli smo lani v marcu mesecu. Polja in njive so bile sicer obdelane, no gnoja jim je manjkalo. Tudi žita ni bilo dovolj posejanega, tako, da zadružniki niso dobili vsega, kar jim pripada. Zadolžili se bodo letos tudi s koruzo, saj so pričakovali ob vstopu še slabše uspehe. V zadružnih hlevih ob njihovem začetku, je bilo le dvoje krav, bik in par konj. V svinjaku so bile 4 svinje in merjasec. Danes ima Stefan v oskrbi sedem krav, dva bika, štiri telice, tele in par konj. V svinjaku imajo sedaj tri plemenske prasice, dva merjasec, 19 prascev nad tri mesece stare, 6 tekačev. Poleg tega ima vsak zadružnik doma svinjo za zakol. Za one, ki nimajo svojih hlevov so pripravili pitano svinjo, katero bodo razdelili med nje. Oddali bodo še dve svinji za zakol.

V kuhinji sem vprašal predsednika, kaj pravijo okoliški kmetje in če želijo vstopiti v zadrugo. Povedal mi je, da mnogi vidijo kako se življenje zadružnikov vsak dan izboljšuje. Vendar jih še nekaj zadržuje, najbolj pa pričakujejo obračun obdelovane zadruge, ko bodo zadružniki dobili svoj letni zaslužek. Čeprav so šele v začetku, bodo vendar imeli zadružniki približno od 50 do 60 din na dan. To je za začetek že lepa vsota, saj so morali prijeti za delo na neurejenem gospodarstvu.

Medtem ko je predsednik šel po opravkih, sem vprašal ženice pri zbiranju fižola, kako so zadovoljni z življenjem v zadrugi.

Super Antonija, ki je med najboljšimi v zadrugi, mi je povedala takole:

— Zadovoljna sem kot nikoli do sedaj. Vidite takole na zimo sem preskrbljena. Nekoč pa sem na zimo imela polno skrbi za življenje. Saj veste, kmet te poleti raje vidi v hiši kot pozimi.

Na vprašnje, kaj so jim kmetje rekli poleti, ko je bilo dela na polju dovolj, saj vsi okoli vedo, da so bili zadružniki pridni kot mravlje.

— Ih. Nekateri so se smejali, češ, kaj se tako ženemo. Mi smo vedeli zakaj. Ob ustanovitvi smo stopili v zadrugo z geslom: Za lenuha pri nas ne bo kruha.

Pri njenih besedah sem se nehoti spomnil svojega sopotnika. Imelo me je, da bi pripomnil. Držite se tega še vnaprej, če bodo pristopili še drugi v vašo zadrugo. No, moje besede bi bile odveč, to bodo bolj gotovo tudi storili.

Se sem pesel radovednost in jih vprašal o vodstvu, pa mi je najstarejša izmed žensk dejala:

— Predsednika imamo radi. On je za nas, mi smo zanj.

Sloga, ki v zadrugi vlada je lahko vzor mnogim. Kako bi vendar drugače imeli v nepolnem letu toliko gospodarskih uspehov, saj so še sedaj brez vsakih poljedelskih strojev. Njihove pridne roke pa bodo tudi za te preskrbe, tako, da bo zadruga vnaprej še hitreje napredovala.

...

Nazaj grede sem došel mlado deklo, ki je bilo bolj zgovorno kot moj prejšnji potni tovariš. Ko je zavila v domačo hišo, mi je dala roko. Tudi njo sem vprašal kdaj mislijo oni vstopiti v zadrugo.

— Da bi se le naši kmalu odločili, — je dejala.